

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston Sote-uudistusta koskevaksi hallituksen esitykseksi

Verrattuna edellisen hallituksen tekemään Sote-uudistus esitykseen, tässä lakiesityksestä on poistettu useampi huolestuttava kohta. Ainoa heikennys edelliseen esityksen verrattuna on, ettei asiakassetelit näy tässä uudessa esityksessä. Yhdessä kohtaa lukee vain: Palvelusetelin käytöstä säädetään erikseen. Toivottavasti palveluseteliä voitaisiin kehittää niin, että sitä voisi käyttää saman tapaan, kun aikaisemmin esillä ollut asiakasseteli, jossa hinta on lukkoon lyöty ja kilpailu tapahtuu ainoastaan laadulla. Olisi toivottavaa, että sote-maakunnilla olisi edes oikeus kokeilla tällaista mallia halutessaan.

Järjestöjen näkövinkkelistä lakipaketti on mahdollistaja, mutta ei varmistaja hyvälle tulevaisuudelle. Sote-järjestöjen tulevaisuus jää nyt tässä versiossa vahvasti sote- maakunnan viisaudesta kiinni ja erityisesti valmistelevien virkamiesten näkemyselisyydestä.

Viimeistään demokraattisen päätöksenteon alkaessa olisi tärkeää, että löytyisi selkeä rakenne ja vastuutaho sote-järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön hoitamiseen. Tähän tarkoitukseen soveltuisi terveyden ja hyvinvoinnin koordinoimiseen tarkoitettu jaosto, jolla olisi vastuu myös sote-järjestöjen avustusten valmistelusta ja kuntien kanssa tehtävän hyte-koordinoinnin totuttamisesta.

Jotta kokonaisvaltainen ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-keskuksissa olisi mahdollisimman asiantuntevasti kohdennettua toivoisimme rakennettavan erikseen lasten ja nuorten oma sote-keskus, kuten myös ikäihmisten ja työikäisten sote-keskukset. Etenkin lapsille suunniteltu ympäristö ja henkilökunnan satsaaminen lasten kohtaamiseen kokonaisvaltaisesti olisi tärkeä parannus lapsiperheiden hyvinvointiin. Tähän kokonaisuuteen sopisi myös hyvin sisällyttää lastensuojelujärjestöjen antama tuki lapsille, nuorille ja perheille sekä yhteisölliset avoimet kohtaamispaikat perheille (perhekeskus-malli). Pienemmissä kunnissa ei ole mahdollista järjestää enempää kuin yksi sote-keskus, mutta sielläkin mahdollisuus konsultoida lasten asioissa tätä erikostunutta yksikköä helpottaisi oikeiden ratkaisujen löytämistä.

Ikäihmisille tämä lisäisi myös turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta, jos sote-keskus olisi erityisesti suunniteltu heidän tarpeitansa ajatellen.